

MAGYAR PÉNZÜGY

A kereskedelem, nagyipar, pénzügy, vállalkozás és szállítás közlönye.
 Megjelenik hetenként kétszer, vasárnap „Magyar Kereskedők Lapja” oim alatt.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap. Egyes szám ára 4 korona.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Sas-utca 13.

FELELŐS SZERKESZTŐ: KORMOS PÁL.

TELEFON: Szerkesztőség: 11-28,
 kiadóhivatal 7-99, felelős szerkesztő: 127-79.

Előfizetési ár:

a vasárnap megjelenő Magyar Kereskedők Lapjára
 (a csütörtökön megjelenő Magyar Pénzügy-gyel együtt):

Belföldön: egész évre 360 K, félévre 190 K, negyedévre 100 K.
 Külföldön: egész évre 460 K, félévre 240 K, negyedévre 125 K.

Hirdetési árak:

1 hasáb milliméter soronként . . . . . 15 K
 „ szövegdoldal millim. soronként . . . 20 K
 „ címlapon (első oldal) mill. „ . . . 28 K
 A csak a vasárnapi számra feladott hirdetésekért 20% felpénz jár.

Gyertya-átöntést

törmenek gyertyából vagy más anyagból **rendes asztali, olajlámpa, karácsonyi és bármely más formára legszebb kivitelben és legújanyosabbban vállalkunk.** Kérjen ajánlatot!

Prometheus vegyészeti gyár
 Budapest, II., Vörösmarty-utca 14. 315

A magyar jegybank.

— Hitelpolitika és pénzjegyforgalom. — Az első kimutatás.

Az állami jegyintézet most megjelent első kimutatása számot ad az intézmény működésének első hónapjáról. Legkiemelkedőbb mozzanata a kimutatásnak, hogy az államjegyforgalom nem szaporodott és hogy a váltólezárolás útján a jegybank körülbelül hatodfélszáz millió K hitelt folyósított az ország közgazdaságának. A lombard kölcsön tétele alatt szereplő 1199 millióról a kimutatáshoz fűzött illetékes magyarázat szerint csak elenyésző csekély összeg jut új kölcsönre, mert a tétel csaknem teljesen az Osztrák-magyar banktól átvett kölcsönökből képződik.

Az állami jegyintézet valósággal a jegybank hivatását tölti be, minthogy ennek kettős funkcióját végzi: szabályozza a pénzforgalmat és ellátja a közgazdaság hitelszükségletét. A sajtó legnagyobb része kevesli a jegyintézet által augusztus hónapban váltóra nyújtott hatodfélszáz millió kölcsönt. A kritikának alkalmazása e ponton egyelőre nézetünk szerint nem jogos, mert hiszen magából a váltótárca nagyságából nem ítéhető meg a tényleg felmerült, de a jegyintézet által ki nem elégitelt hitel igény nagysága. Egy hónapra 558 millió eszkömpont mindenesetre tekintélyesnek mondható, mert hiszen ilyen átlag mellett az évi váltólezárolás 6600 millió K-ra rugna, ami a mai Csonka-Magyarország hitelkétségének és forgalmának meglehetősen megfelel. E részben tehát korainak tartunk minden kritikát, mert hiszen egy hónap után, különösen kezdetben, egyáltalán nem lehet még megállapítani a jegybank hitelpolitikájának szűkeblűségét avagy bőkezűségét.

A jegyforgalommal kapcsolatosan a sajtóban hangok emelkedtek a túlságos pénzkontraekció ellen, azzal érvelvén, hogy a nyomásztó pénzszűke okvetlenül következménye annak, hogy nincsen elég államjegy forgalomban. E kérdésben is nehéz precíz megállapítást eszközölni, mert csak a tapasztalat mutathatja eszathatatlannul, hogy a mai árak mellett Csonka-Magyarország közgazdaságának zavartalan lebonyolítására mily nagy pénzjegy mennyiség lesz szükséges. Ugyanis nagy tévedés azt hinni, hogy a pénzbőség vagy a pénzszűke a *pénzjegyforgalom mennyiségétől* függ. A pénzbőség vagy a pénzszűke a gazdasági élet gőcpontjain, főként a *pénzintézeteknél készletben levő pénzjegyek mennyiségétől* függ, nem pedig attól, hogy az egész országban mennyi pénzjegy van forgalomban; vagyis pénzszűke vagy pénzbőség nem az infláció vagy defláció kérdése, hanem a meglevő *pénzjegyállomány eloszlásának* kérdése. Elképzelhető, hogy a mai 17,3 milliárdos pénzjegyforgalom mellett, amely egyébiránt a még forgalomban levő postapénzrel együtt 18 milliárdra rug, a fővárosban és az ország egyéb kereskedelmi gőcpontjain nagy pénzbőség uralkodhatnék. A jelenlegi pénzszűkét nyilvánvalóan az okozza, hogy a pénzjegy mennyiség a termés realizálása során

tulnyomórészt kiszivárgott a vidékre és jelenleg a gazdáknál van a termés ára fejében. A mai buzaár mellett már 4 millió métermázsra értékesítése nem kevesebb, mint 6 milliárd készpénzt igényel, melynek tulnyomórésze a fővárosi pénzpiactól vonatik el. Ha feltesszük, hogy az összes pénz mennyiség fele volt a termés előtt a fővárosban, másik fele pedig a vidéken (holott a vidéki lakosság közismert teaurálási hajlandósága mellett valószínűleg nagyobb összeg volt a vidéken főlhalmozva), úgy a termés eddigi realizálása a fővárosban megvált pénzkészlet kétharmadát vonta el, amely összegek csak lassanként kerülnek vissza a gazdasági élet körforgásába, a központi pénzgyűjtő medencékbe. Ez a magyarázata a mai pénzszűkének, nem pedig az, hogy „csak” 18 milliárd a jegyforgalom.

Nem szeretnénk félreértetni. Mi nem állítjuk azt, hogy a 18 milliárd feltétlenül elég a közgazdasági élet kellő alimentálására, sőt nyitva hagyjuk azt a lehetőséget, hogy ez a mennyiség tényleg kevés. Csak azzal a felfogással szállunk szembe, amely apodiktikus bizonyossággal kizárólag az államjegyforgalom csekélységének tulajdonítja a mai pénzszűkét és amely a deflációs pénzpolitikát minden adat híján pusztán érzésből elítéli.

Az állami jegyintézet helyes hitelpolitikájának szerencsétlenül semmi akadályja nincs. A törvény értelmében a közgazdaság hitelkétségeinek kielégítésére két milliárd kontingens áll a jegyintézet rendelkezésére, amely az első hónapban ennek csak valamivel több mint negyedrészt merítette ki. Igaz ugyan, hogy a törvény szerint ez a kétmilliárdos hitelkontingens a gabonatermés lebonyolítására, valamint a vagyonváltás befizetésének lebonyolítására van engedélyezve, ámde a törvény a jegybank feladatai közt taxativé felsorolja a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi hitelkétségek kielégítését is: a két törvénynek értelmeszerű egybevetéséből adódik tehát, hogy a *legális közgazdasági hitelkétségek a gabonaforgalom és a vagyonváltás lebonyolításán kívül is kielégítendőek az állami jegyintézet által.* Hogy a kétmilliárdnyi kontingens elegendő lesz-e vagy sem, az ki fog derülni utóbb és semmi sem áll útjában annak, hogy két esetet a törvényhozás ezt a hitelkontingens felemelje. *Mindaddig azonban, amíg az állami jegyintézet kölcsönei nem érik el a már megállapított 2 milliárdnyi kontingens, a jegyintézetnek módjában áll a jelentkező hitelkétségeket kielégíteni.* Az ország közgazdasága érdekében kívánatos, hogy a jegyintézet hitelpolitikájában kizárólag a közgazdasági forgalom jogosult igényeit vezettesse magát és ne legyen figyelemmel egyéb tekintetekre, főleg pedig, hogy a *hitelpolitikai féket ne alkalmazza a kormány deflációs valutapolitikája érdekében.* A mindenáron való defláció, a jegyforgalomnak az ország gazdasági igényeire való tekintet nélkül leendő mérséklése oly hiba volna, amely súlyosan megbosználná magát, mert kellő pénz mennyiség hiányában az ország gazdasági élete meg van bénítva és a gazdasági forgalom napról-napra mesterséges akadályok elé kerül. A pénzügyi kormány tehát súlyos hibát követne el akkor, ha dogmatikus csökönységességgel tartózkodnék az államjegyek szaporításától még akkor is, ha a gyakorlati élet azt mutatná, hogy a forgalomban meglevő pénzjegy mennyiség nem elegendő közgazdaságunk lebonyolítására. Kétségtelenül fennforog az a veszedelem, hogy ez a szempont károsan befolyásolhatja a jegyintézet hitelpolitikáját, mert hiszen ha a pénzügyi kormány oly irányban gyakorol nyomást a jegyintézetre, hogy az államjegyforgalom ne szaporodhassék, úgy a jegyintézet a hitelyújtásban oly korlátok elé kerül, amelyeket az államhatalom ellenkezése esetén le nem győzhet. *Ebben a pontban rejlik éppen az államjegyintézet organikus joggyatékossága.* Reméljük azonban, hogy a pénzügyminiszter, akinek a gazdaságpolitikai szempontokat nem lehet mellőznie, ha az ország teherviselő képességét csorbítani nem akarja, végül is szakít majd a defláció dogmájával, mihelyt az ország közgazdaságának érdeke ezt meg fogja kívánni. Hogy az a pillanat már bekövetkezett-e, azt pontosan még megállapítani nem lehet; de hogy az eshetőség fennáll, aziránt semmi kétségünk nincs. A helyzet tehát

az, hogy az államjegyintézet vezetősége hiába helyezkedik akár a legbőkezűbb hitelpolitika álláspontjára, ha a pénzügyminiszter bőkezűsége elé deflácionisztikus szempontokból akadályokat gördít.

A magunk részéről kizártunk tartjuk, hogy állami háztartásunk hosszabb időn keresztül folytatható legyen a *fedezetlen államjegyek szaporítása nélkül.* A vagyonváltás hozadéka, amely egyébiránt is csak lassu tempóban juttat a pénzügyi kormányzatnak készpénzt, nem fordítható a folyó államszükséglet fedezésére. Az állam rendes bevételei pedig a költségvetés tanúsága szerint sem elegendők a folyó kiadások fedezésére, bármiként is működjék az adósróf. A deficitet hitelműveletekkel a mai viszonyok között fedezni nem lehet. Még ha az optimisztikusan előirányzott bevételek tényleg be is folynak, allandóan kevesebb az állambevétel, mint a kiadás. *El kell tehát következnie annak az időpontnak, amidőn a krónikus deficit fedezésére nem áll már egyéb út rendelkezésünkre, mint az államjegykibocsátás.* Ezért nem hiszünk mi annak a fogadkozásnak, hogy a fedezetlen államjegyek kibocsátása most már minden időkre véget ér. Néhány hónap múlva a pénzügyminiszter ama kényszer előtt fog állani, hogy a papírpénzprést a mindennapi szükségletek fedezésére ismét működésbe hozza. *A deflációs politikával való szakításra a tények ereje fogja reáorientálni a pénzügyi kormányt.* A közgazdasági élet szükségletei elől az ország mérhetetlen kárára még valahogyan elzárkózhatik a pénzügyminiszter, de az állami gépezet nem állhat meg elvi és teoretikus meggyőződések kedvéért. *Ezért nem tartunk tőle, hogy a pénzügyminiszter hosszabb időn keresztül útját állhassa az állami jegyintézet méltányos és megértő hitelpolitikájának a pénzjegyforgalom szaporodásának megakadályozása végett.*

dr. b. á.

Az állami jegyintézet első kimutatása, amely az augusztus hó 31-iki állást mutatja, a következő:

Értekelés:	Követelések	
	K	K
Koronaértékű aranyérmékben, továbbá aranyrudakban, külföldi és kereskedelmi érmékben, finom kilogrammonként 3278 K-val számítva, külföldi piacokra szóló váltók és külföldi jegyek	4.421.435,87	5.020.780,81
Ezüstérmék és váltópénz	592.344,94	16.301.866,093,80
Az Osztrák-magyar bank jegyei		842.740,475,—
Postafutarképzőtári jegyek		3.200.502,—
1 és 2 koronás bankjegytanúzatok		651.052.363,59
Leszámitolt váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok		1.199.343.600,—
Kölcsönök kézzálogra		2.904.527,09
Értékpapírok		1.416.337.744,67
Egyéb követelések		20.422.466,086,96
		17.326.018.614,—
Tartozások		
Államjegyforgalom		2.975.115.884,18
Citrovetelések és egyéb azonnal lejáró tartozások		121.331.588,78
Egyéb tartozások		20.422.466,086,96

A jegyintézet vezetősége részéről a kimutatáshoz a következő magyarázatokat fűzik:

Az értekelés tétele alatt kimutatott viszonylag szerény összeg legnagyobb részében azoknak a megállapodásoknak az eredményeképp jutott a jegyintézet birtokába, amelyek odairányulnak, hogy az állam és az állami üzemek effektív aranyból és idegen valutából álló készletei a jegyintézetnél összepontosíttassanak, amely az állam külföldi fizetéseinek szolgálatát el fogja látni, úgy amint azt az Osztrák-magyar bank látta el addig, amíg normálisan működhetett.

A tétel alatt kimutatott arany nem forgalmi érték, hanem a koronaérték pénzlába szerint van számítva, ugyancsak az érmeperítés alatt jár és nem a lözdeci jegyzés szerint vannak értékelve az ugyanebben a tételben foglalt külföldi jegyek és külföldi piacokra szóló váltók.

A bevont bankjegyek, postafutarképzőtári jegyek és a szovjet idejéből való bevont bankjegytanúzatok tétele bővebb magyarázatot alig igényel. Csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy a megszállás alól felszabadított területeken ez idő szerint folyamatban levő pénzkicsérelés eredménye még nincs figyelembe véve.

A leszámitolt váltó stb. tétele alatt kimutatott összegből 93.199.000 korona az Osztrák-magyar bank felszámolási tömegéből a likvidáló bizottsággal történt megállapodás alapján átvett kommercialis tárcára, a kerekén 558.000.000 korona többlet a jegyintézet saját leszámitolási üzletére esik.

AMBRA

EGYESÜLT LIKÓRÓVÁRAK
ÉS
GYÜMÖLCSLEPÁROLÓ
R.T.

BUDAPEST
VII. ILKA-UTCA 25-27

TELEFON:
JÓZSEF 22-44

Ipari hírek.

A földmivvelésügyi minisztérium üzletel. A földmivvelésügyi minisztérium nemcsak a buza-kivitel engedélyek szétosztása körül tevékenykedik, jut neki hasonló üzleti alkalmakra elég tér másutt is. Egy klasszikus eset: 2000 készlet fehérnemű kellett a lótenyésztő intézetek részére; nosza, versenytárgyalást írnak ki, annak határidejét szept. 3-ra tűzik ki — és a versenytárgyalást közzéteszik a szept. 6-iki hivatalos lapban. De azért a versenytárgyaláson bizonyára volt ajánlat. Az illető vállalkozó ur ugyanis a versenytárgyalást... megálmodta.

Földtani kutatásokat kezdtek az Alföldön, Kecskemét környékén. A kutatások közgazdasági szükségletek feltárását célozzák. A munkálatokat Timkó Imre főgeológus vezeti. Nyilatkozata szerint főként fémeket kutatnak, de emellett mezőgazdasági felvételeket és térképezéseket is készítenek.

A magyaróvári lőporgyár telepén a Pesti magyar kereskedelmi bank, Magyar leszámoló- és pénzügybank és a Magyar-olasz bankból álló szindikátus nagyszabású vegyészeti gyárat létesít a kormányval történt megállapodás értelmében. A gyárak fölépítésére és üzemben tartására a vezetett bankok előreláthatólag két részvénytársaságot fognak alapítani, még pedig az egyiket 20, a másikat 30 millió K alaptőkével. Az új részvénytársaságok abban a keretben, amelyet a trianoni békeszerződés megenged, a lőporgyártást is folytatni fogják.

Az „Emo” fagygy, szappan és vegyi termékek gyári és nyersbőr értékesítő rt. szept. 4-én tartotta alakuló közgyűlését. A részvénytársaság a 60 éve fennálló budapesti Sonnenschein E. és a 20 év óta fennálló „Hungária” mosóporgyár Szász Károly cégek üzemeinek egyesítését vette tervbe. A társaság alaptőkéje 5 millió K. A társaság elnökevé Maty Ferenc dr., alelnökévé és vezérigazgatójává Sonnenschein Henrik, ügyvezető igazgatójává pedig Szász Károly választották meg.

Paschka és társa — Heim H. rt. cég alatt a Paschka és társa-téle vasszerkezeti és görredőnygyár a Heim H. kályhagyáros céggel egyesült és az Angol-magyar bank égisze alatt 6 millió K alaptőkével részvénytársasággá alakult át. Az igazgatóság tagjai: dr. Dobay Aurél (elnök), Faragó Armin, Paschka Lajos, Heim Dódog, Hivós Iván és dr. Komlós György.

Haema ipari és kereskedelmi rt. cég alatt az Aczél, Bihar és társa cég üzletkörének átvételére és kibővítésére 1 millió K alaptőkével részvénytársaság alakult. A részvénytársaság főképpen vas- és fémáruk behozatalával és azoknak a Balkán-államokba való kivitelével foglalkozik. Az igazgatóság tagjai: Alpár Rezső, Barabásszegi Bihar Elemér, Cruder Vince, Ernst Englmayer (Nürnberg), Richard Fleischer (Magdeburg), Fritz Hirer (Aalen), Ernst F. Hoeck (Frankfurt) Lorber Ákos, dr. Marshall Ferenc, Julius Mayer (Aalen) és Resfoszky Béla.

Új textil-konzern. A Juta- és kenderipar rt. augusztus 30-án tartott XVI. rendes közgyűlésén elhatározta, hogy az elmúlt üzletévre részvényenként 20 K = 14% osztalékot fizet. Ugyanez a közgyűlés az alaptőkének 15 millió K-ra való felemelését határozta el.

A Magyar kender- és lenipar rt. (előbb Salzmann és társa) augusztus 30-án tartott XVI. közgyűlésén az elmúlt üzletévre részvényenként 20 K = 10% osztalék fizetését határozta el. A vállalat egyszerszind alaptőkéjét 30.000.000 K-ra emelte fel. Mindkét vállalat néhány hónappal ezelőtt a Magyar-olasz bank rt.-gal érdeklődőséget létesített és a bankkedveltség képviselőiben a Juta- és kenderipar rt. igazgatóságába Éber Antal dr. mint alelnök és Révész Alfréd, a Magyar kender- és lenipar rt. igazgatóságába pedig Neumann Gábor és Halmi Miklós dr. választották be.

A Budapesti ásványolajgyár rt., mint már jelentettük, alaptőkéjének felemelését határozta el. A Kö-lajhíromító rt. konzernjéhez tartozó vállalat most teszi közzé, hogy az alaptőke 10.000 drb 200 K n. é. új részvény kibocsátásával 2 millió K-ról 4 millió K-ra emeltetett fel. Az új részvényeket a konzern bankárja, a Magyar áll. hitelbank vette át.

Az Apenta rt., mely tudvalevőleg angol tőkével Kelenföldön keserűvíz-forrásokat tart üzemben, alaptőkéjét 240.000 K-ról 1 millió K-ra emelte fel.

A Nemzeti egyesült textilművek rt. szept. 2-án tartott közgyűlése elhatározta, hogy a társaság székhelyét Eosonera helyezi át.

Első tokaji cognacgyár rt. cég alatt az Engrl Hugó és társa cég Tokaj székhellyel részvénytársasággá alakult át 2 millió K alaptőkével.

A Felekl fatermelő rt., mely a Milkó cég vállalata, felszámolásba ment át.

Új bőrgyár Székesfehérvárott. Grünwald Ede nyersbőrkereskedő, valamint a Langraf Gábor és fia utóda cég bőrgyárat létesítették Székesfehérvárott. Az új gyár egyelőre talp- és blankbőrök gyártására van berendezve.

Barekán villamos erőközpontot épített a Magyar áll. közszolgálati rt., mely a sajozsepféteri, sajozsepféteri és az ujonnan megnyitandó vellezdei szénbányák részére fogja a villamos áramot szolgáltatni. Az erőközpont teljesen kiépül a jövő évben, amely nagy mértékben fogja fokozni az említett szénbányák termelését.

A Sándor téglagyár rt. (Ludas) szept. 17-én közgyűlést tart, az alaptőke felemelése végett.

Nyugatmagyarországi kréta- és vegyészeti gyár rt. (Szarazvám) cég alatt a szarazvámi kréta- és részvénytársasággá alakult 700.000 K alaptőkével. Igazgatósági tagok: Hirschmann Tivadar mérnök, dr. Stiansny Pál bankár és Karpf Benjámín bankár, mind bécsi lakosok.

Versenytárgyalások.

Kőmives- és tetőzés-javítási munkák az igazságügyi palotában. Árlejtés az igazságügyi palotában (Bpest, Országház-tér 12. sz.) szükséges kőmives javítási munkákra. Ajánlatok szept. 19-ig a palota gondnokához. Árlejtés az igazságügyi palota (Bpest, Országház-tér 12.) tetőzetén végzendő hadogós javítási és festési munkálatokra. Ajánlatok szept. 19-ig a palota gondnokához.

Lakóházak építése Salgótarjánban. Versenytárgyalás a Salgótarján állomáson létesítendő 12 lakóház és melléképület építési munkáira. Ajánlatok szept. 22-ig a Máv. igazgatóságához.

Kereskedelmi hírek.

A hatóságli liszt minősége körül elővevett visszaélések megállítása céljából a földmivvelési miniszter szept. 2-án kelt, szept. 7-én hatálybalépett 108.588. számú rendelete az ellenőrzés szigorítása iránt intézkedik és kimondja, hogy a hatóságli liszt minőségéért nemcsak az előállító nyilom, hanem az ellenőrzéssel megbízott hatósági közeg is személyesen felelős.

Fegyverek, löszerek és más hadianyagok behozatát és kivitelét a kormány szeptember 3-án kelt 7074/1921. M. E. számú rendelete a trianoni békeszerződés értelmében szeptember 4-től kezdődőleg megtiltotta. A rendelet értelmében a behozatalt és kivitelit tilalom alá eső árucikkek (a zárolásban levő számok a behozatalt vámtarifá számait jelentik) a következők:

- (73/a-ból.) postagalambok. (207, 216, 229-161.) khaki színű szövetek (khaki szín alatt azt a sárgás-barna színt kell érteni, amelyben a magyar nemzeti hadseregnek új egyenruhái is készülnek. A 229. t. sz. alá eső gyapjuszövetekre a jelen tilalom csak az esetben alkalmazandó, ha a szövet különböző színű (zöld, piros, sárga stb.) fonalakból van szöve, amelyek színvegyülete némi távolságból a „khaki” szín benyomását kelti). (274-ből.) az előző tarifaszámok alá tartozó khakiszövetekből készült, szabásuknál fogva katonai célokra használható mindentéle ruhadarab. (320/a.) pneumatikok (tömlők és burkolatok). (338—339-ből.) katonai célra készült felszerelési cikkek, u. m.: löszerszámzat és nyergek, valamint ezek alkatrészei, fegyver- és derékszíjak, tölténytáskák stb. (442-ből.) pontonok és ezek részei. (445-ből.) acél-sisakok. (454-ből.) 0,5 méternél rövidebb nyelű usók és esakányok. (478.) mindennemű, ha nem is katonai célra szolgáló lő-, szál-, (azaz vágó- és szuro-) és kézi-fegyver, valamint mindezek alkatrészei. (527-ből.) páncélmozdonyok. (538—539-ből.) lángvetők és azok előállítására vagy felhasználására szolgáló készülékek, fényszórók és ezek részei, légszivattyúk, mozgókonyhák, tábori sütökemencék, elektromos páncélmozdonyok. (540—543-ből.) táviró- és távbeszélő-, valamint rádiókészülékek és ezek részei, fényszórók és ezek részei. (547—549-ből.) katonai célra készült járművek. (553.) gépkocsik, tankok is, valamint azok részei. (554.) autotipusú, gyorsjáratau exploziv- és villamos motorok. (555-ből.) páncélkocsik. (559-ből.) folyam-alattjárók és ezek részei, pontonok. (574—576-ből.) mindennemű prizmás lát- és távcsövek, táv- és hangmérőkészülékek és ezek alkatrészei. (621-ből.) katonai célokra szolgáló ártalmas gázok. (643—646-ből.) löszerek, lőpor, robbanóanyag, továbbá lőport, illetve robbanóanyagot tartalmazó tárgyak, folyamának és torpedók, valamint ezek részei.

Nem katonai célokra szolgáló behozatalt, illetve kivitel esetében, a honvédelmi miniszter előzetes hozzájárulásával, a pénzügyminisztériumtól lehet engedélyt kérni.

Az árúk vagyonszállásáról szóló szentesített törvényt, mint 1921. évi XLV. törvényekkel, hirdették ki a „Budapesti Közlöny” szept. 7-iki számában. A törvény az ingatlanok, felszerelési tárgyak, az ipari üzemek és egyéb jószágok vagyonszállásáról is intézkedik. A kereskedők áruraktára után fizetendő vagyonszállás összegét — mint már közöltük — a törvény 98. §-a a megállapított összérték két harmadának 5%-ában határozta meg, ha az áruraktár értéke 150.000 K-nál nem több, 6%-ban, ha 300.000 K-nál, 7%-ban, ha 500.000 K-nál, 8%-ban, ha 700.000 K-nál, 9%-ban, ha 900.000 K-nál, 10%-ban, ha 1.000.000 K-nál, 11%-ban, ha 2.000.000 K-nál, 12%-ban, ha 5.000.000 K-nál, 13%-ban, ha 8.000.000 K-nál nem több és 15%-ban, ha az érték 10.000.000 K vagy ennél nagyobb.

A Nemzetközi kereskedelmi rt. 1920. évi mérlegét 4 millió K alaptőke mellett 725.428 K veszteséggel zárja.

A Békéscsaba áruforgalmi rt. alaptőkéjét 575.000 K-ra emelte fel.

Fizetésektelelenségek.

Budapest. A Klabocsa kereskedelmi rt. felszámolt; követelések bejelentendők 6 hó alatt.

Budapest. Bradanovics Géza (Izabella-utca 2.) vendéglős, a Magyar Színház-vendéglős birtokosára nézve a bpesti tszék az eljárást megindította. Vagyonfelügyelő Kovács Zoltán bpesti (Ráday-utca 14.) ügyvéd, követelések bejelentése szept. 20-ig, egyességi tárgyalás szept. 29-én.

Budapest. A Pedicop cipőgyár rt. felszámolásban, szept. 15-én, dr. Lavotta Miklós ügyvédi irodájában rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyszorozat: A felszámoló jelentése a társaság anyagi helyzetéről.

Debrecen. Schimmer Mórné kereskedelmi alkalmazott ügyében a debreceni tszék az egyességet jóváhagyta.

Debrecen. Özv. Blatt Józsefné üveg- és porcellánkereskedő kérelmére a debreceni tszék az eljárást megindította. Vagyonfelügyelő Kaszanyitzky Endre kereskedő, követelések bejelentése szept. 20-ig, egyességi tárgyalás szept. 24-én.

Hódmezővásárhely. Fodor Kamilla rőfőskereskedő ügyében új vagyonfelügyelő Goldmann Mór ügyvéd.

Kecskemét. Csányi Iván és Kiss Ferenc magán-tisztviselők kérelmére a kecskeméti tszék az eljárást 1921 aug. 26-iki hatállyal megindította. Vagyonfelügyelő Véber Mihály kecskeméti ügyvéd, követelések bejelentése szept. 19-ig, egyességi tárgyalás szept. 24-én.

Miskolc. Sándor Bertalan kereskedő ügyében egyességi tárgyalás szept. 14-én a miskolci törvényszéknél.

Pásztó. Schönfeld Lipót és Felsőmagyarországi mészművek Schönfeld Lipót és társai pásztói cég ellen nyitott csődöt az egri tszék megszüntette.

A forgalmi adó.

Dr. Feleki László, az Országos kereskedő és iparos szövetség ügyvezető titkára a forgalmi adó életbeléptetése alkalmával a következő szempontokra hívja fel a figyelmet:

A forgalmi adóról szóló törvény nincs visszaható erővel felruházva. Ezzel szemben a végrehajtási utasítás minden szeptember 1. után bevételzett összegre adót ró ki, tekintet nélkül arra, hogy az ügylet megkötése és az áru szállítása szeptember 1. előtt történt. Ez súlyosan érinti azokat az eladókat, akik szeptember 1. előtt hitelügyleteket kötöttek és a forgalmi adóval természetesen nem kalkuláltak. A végrehajtási utasítás tehát megadóztatja a forgalmat arra az időpontra is, amikor a törvény hatálya még fenn nem állott. Ezért a végrehajtási utasításnak ez az intézkedése ellentétben áll a forgalmi adóról szóló törvényvel, de ettől eltekintve is nélkülöz minden törvényszerűséget.

A forgalmi adónak az árhoz való számítását a végrehajtási utasítás megengedi. A gyáros és a nagykereskedő tehát az utasítás intenciója szerint a forgalmi adót akár az árba kalkulálhatja bele, akár pedig külön számolhatja el, éppen úgy mint a luxusadó. Ezzel szemben a kiskereskedő a fogyasztónak a 11%-ot fel nem számíthatja, mert az gyakran csak filléreket tenne ki és éppen ezért az eladási árba is csak megfelelően felelő kikérte, tehát a fogyasztó rovására kalkulálhatja be.

A végrehajtási utasítás szerint pénztárkönyv vezetendő és abban a tételek naponként összegezendők. A pénztárkönyvbe tehát minden egyes tétel külön be kell vezetni. Ez a kiskereskedelmi szakmák legnagyobb részénél technikailag kivihetetlen. A végrehajtási utasítás nyitva hagyja ugyan ilyen esetekre az általános-szövegben való megállapodást, de kérdés, hogy mi történik, amíg ez a megállapodás létrejön és hogy a pénzügyi hatóságok álláspontja lesz-e annyira méltányos az általános-szövegének megállapításánál, hogy az általános rendszerre válhasson.

A könyvelés tekintetében teljes a bizonytalanság. Ha valaki vidékre vásárlás céljából egy összeget utal át és az üzlet meghiusulása miatt az áttutalt összeget visszahozza, ez a tétel a pénztárkönyvben éppen úgy bevétel gyanánt fog szerepelni, mint pl. bankból az alkalmazottak fizetésére felvett összeg is. Forgalmi adó azonban természetesen egyik tételt sem terhel.

A végrehajtási utasítás precíz nyilvántartási rendszert honosít meg, mely nyilvántartás kiterjed a kereskedő személyére, családjára, üzletére és magánlakására egyaránt. A forgalmi adó alapja, a pénztárkönyvből kitűnő bruttó bevétel révén megállapítható, a nyilvántartás tehát legalább is a forgalmi adó szempontjából felesleges.

A M. kir. adóügyi és ellenőrző hivatalban (Rudof-rakpart 6., II. em. 9.) kapott információk alapján a következőkkel egészíthetjük ki eddigi közléseinket:

A forgalmi adó beszedését és ellenőrzését minden városban és községben vagy egy ujonnan létesített szerv vagy pedig maga a községi előljáróság végzi. A főváros területén a kerületi előljáróságok látják el ezeket a teendőket.

A végrehajtási utasítás kimondja, hogy a forgalmi adó ellenőrzése és illetve a pezettelt könyvek felülvizsgálása csak olyan időben történhetik, amikor ez a forgalmat nem bontja vagy feltűnést nem kelt.

Minden forgalmi adó alá eső alany elsősorban az előljáróságon kapott adóbejelentő lapot tölti ki és szept. 1-től forgalmi naplót köteles vezetni. Mindazok, akik nem a napi forgalmuk után akarják bélyegjegyek alakjában adóikat leróni, azt ezen hivatalnál kérelmezhetik. A kis piaci árusok, akik napi forgalmuk után se mpéznári, sem forgalmi könyvet nem vezetnek, forgalmi adó címén általános-összeget fognak fizetni. Azok az őstermelők pedig, akik saját terményeiken kívül mást nem árulnak.

Áruüzleti hírek.

Mi van a cukor szabad forgalmával?

A pénzügyminiszter tudvaleg 1921 szeptember 1-ével rendeletileg szabadá tette a cukor forgalmát. A kereskedők legnagyobb meglepetésére azonban ennek ellenére, *csak a Cukorbizottság útján juthatnak továbbra is áruhoz*, sőt igen sok a panasz és jogos elkeseredés abban a tekintetben, hogy mindössze néhány kiskereskedő kap a bizottságnál aránytalanul kis mennyiségű cukrot, míg a kereskedők nagy többsége általában meg van fosztva attól, hogy egyenesen uton juthasson hozzá. Ez ellen az anomália ellen hetek óta hiába emelte fel szavát a rendkívül nagyszámú érdekelttség, nem talált meghallgatásra és most már, bár nyilvánvalóan van elég mennyiségű áru, mégis — *cukorhiány van*, mert az elosztásnak különös rendje mesterséges módon idézi elő ezt az állapotot. Az állandó panaszok folytán, mellyel lapunkat a kereskedők felkeresik, eljártunk a *Cukorbizottságnál*, hogy felvilágosítást kapjunk az anomáliák ügyében. A Cukorbizottság részéről a következőket jelentették ki:

— A bizottság mandátumát a pénzügyminiszter *bizonytalan időre meghosszabbította*. A cukorelosztás rendje tehát *marad a régi mindaddig, amíg a mostani készlet tart.* A felmerült panaszok szerintünk nem helytállóak, mert ugy, mint eddig, minden arra jogosult kereskedő és igazolt szövetkezet megkapja a kiutalható mennyiségű cukrot. A tényállás az, hogy eddig nem volt elég áru, ma azonban már *elég cukorral rendelkezünk*. Eppen most kaptunk értesítést a hatvani cukorgyártól, hogy a gyárat teljes üzembe helyezték és *napi tíz vagon termelésre* számíthatunk. Ugyannyit fog termelni a *selypi és sarkadi cukorgyár* is. A cukorelosztásban tehát ezentúl már nem lesz akadály.

A bizottságnak ama kijelentésével szemben, hogy az elosztás régi rendje csupán addig marad érvényben, amíg a készlet tart, megjegyeztük, hogy az *új termelés* ezt az időszakot mindenestre alaposan meghosszabbítja és így valószínűleg az őszi kampány termelése is beleértendő a cukorkészlet kvantumába, ami annyit tesz, hogy a mandátumot voltaképpen *ad infinitum* hosszabbította meg a pénzügyminiszter.

Erre nézve azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az említett gyárak tulajdonképpen a *régi répacennyiséget* dolgozzák most fel, az ebből kitermelt készlet nem számíthat újabb árunak.

A valóságban így fest a cukor szabad forgalma. Maradt minden a régiben, illetőleg az állapot még rosszabbodott. A kereskedők azon panaszuknak, hogy az elosztás szinte ötletszerűen történik és még az is megessik, hogy a kiskereskedő több cukrot kap, mint a nagykereskedő, egyes elsőrendű cégek pedig érthetetlen módon egészen kimaradnak az elosztásból.

A kereskedők helyzetét súlyosítja az, hogy a Cukorbizottság hetenként átlag huszszor kijelenti, hogy már van elég cukor, a hiány megszűnt. Ezt a kijelentését mindannyiszor a sajtóban publikálja és így a közönség, amely nem tud cukrot kapni, azt hiszi, hogy a kereskedők elrejtik a cukrot. A szidalmazások, heves kifakadások napirenden vannak. Pedig az elrejtésnek nem volna semmi értelme, mert hiszen a cukor drágulására — a Cukorbizottság kijelentése szerint — nincs kilátás.

Gaboneművek irányzata hétfőn nagyon szilárd volt, dacára annak, hogy egy a malmok, mint a közszükségleti célokra bevásárló cégek a vásárlástól tartózkodtak. A vasuti forgalom majdnem teljes megakadása megnehezíti az üzlet lebonyolítását és fokozza az akadályokat a szákhány és az osztrák valuta nagyarányú hanyatlása. Ezeknek a körülményeknek a folyamán volt azután, hogy kedden az irányzat tökéletesen ellenyhült és az üzlet majdnem egészen megszűnt. Szerdára azonban ismét barátságosabb hangulat kerekedett fölül anélkül azonban, hogy ez a hangulatváltozás számottevő áremelkedésben fejeződött volna ki. *Buzáért* hétfőn 14.85—14.90 K-t kértek, ezeken az áron azonban üzletkötés nem volt, sőt a keddi 14.50 K ajánlatok is elenyészően kevés kitést eredményeztek. Szerdán néhány próbóból tétel 14.55—14.65 K között váltakozó áron talált elhelyezést. *Rozs* árjegyzése hétfőn budapesti paritásán 11.15—11.20 K volt, kedden az ár 10.75 K-ra hanyatlott, de ezen az áron sem volt vevő, míg szerdán néhány vagon 10.70—10.90 K közötti áron talált elhelyezést ab állomás, sőt egy Budapesthez nagyon közel fekvő kisebb tételért 11 K-t fizettek. *Sörárpa* a hét mind a három napján el volt hanyagolva, jegyzések inkább csak névlegesek, 15.10—15.50 K között ingadoznak. Ugyanígy irányzat jutott a *takarmányárpa*ban is kifejezésre, amelyet 14.75—14.80 K-n kínáltak. *Zab* majdnem teljesen üzletlen. Egy tétel nagybányai árut 13.75 K-ért adták el, más származásokért azonban 13.50—13.65 K-nál jobb árat elérni nem lehetett. *Tengeri* forgalma szintén nagyon szűk keretek között mozog. Ó tengeri keresett, de 17—18 K áron is alig van kínálat. Új morzsolt tengerit 14 K körül, csöves tengerit 9.80—10 K közötti áron ajánlották, de számottevő üzlet nem volt. Ugyancsak nem tud megelégnünk az érdeklődés *köles* iránt. Egy tétel 11.60 K-ért sikerült ab állomás eladni, egy vagon fehér kölesért pedig 12 K-t értek el.

Vetőmagvak teljesen üzletlenek. A kínálat sem valami nagyarányú, vételkedv pedig egyáltalában nincs, mert nincs kivétel. Az árak ennél fogva csupán névlegesek és ugyanazok, mint a *Magyar Kereskedők Lapja* utolsó számában jegyezték.

Hüvelyesek irányzata lanya. Új fehér babért nem igen lehet 20 K-nál, ó árúért 18 K-nál, tarkáért 13—13.50 K-nál jobb árat elérni. *Borsó* és *lencse* árai változatlanok.

Mák irányzata továbbra is szilárd. Uradalmi kék mák ára a budapesti árutőzsdén szerdán 60—61 K volt. A budapesti piacon 62—63 K-ért árusítják.

Szállás takarmányeműk rohamosan drágulnak. A Budapestre följövő nem éppen jelentéktelen mennyiségek nem elegendők a nagyon élénk kereslet fedezésére. Elsőrendű sásmentes préselt *széna* 620—630 K, gyöngébb minőségű 580 K, *szalma* 340 K, vetett takarmányfélék, mint *lucerna*, *muhar* stb. árai 700 K körül vannak.

Liszt forgalma nem tud ugyan nagyobb arányokat ölteni, de az irányzat inkább szilárd, mert a budapesti malmok szigorúan ragaszkodnak nullás alapon 28 K-s árjegyzéseikhez, míg a vidéki malmok ugyan csak nullás alapon többnyire 27 K-t kérnek. Másodkézből azonban budapesti lisztet 27 K-ért, vidékit 26 K-ért ajánlanak. A tőzsdén kívül a budapesti üzleti forgalomban nullás lisztet 27.50—28 K-ért, főzölisztet 24.50—25 K-ért, 6-os kenyérlisztet 19 K-ért, 7½-est 15 K-ért, buzadarát 31—32 K-ért árusítanak. *Korpa* ára 8.80—8.90 K prompt szállításhoz, míg szeptember-decemberre szerdán a tőzsdén 4 vagon 9 K áron kelt el.

Kávében az áremelő tendencia, amelyre az importőrök a szeptember 4-én életbelépett magassabb vámtételek és a forgalmi adó, de különösen a magyar korona alacsony külföldi árjegyzése miatt törekszenek, nem tud igazán érvényesülni, mert az itteni piacon még mindig igen nagy tételek vannak és a kínálat messze meghaladja a keresletet. A hét közepén is még lehetett Rio és Santos kávé a múlt heti áron kapni. Minas extraért már 110—112 K-t kérnek, de ezeket az árat a vevők egyelőre nem igen hajlandók megfizetni, ellenben Guatemalacért aránylag könnyen érnek el 185—195 K-t, Maragogyéért 220—240 K-t. Külföldön az üzlet az utóbbi napokban csöndesebb lett, az árak azonban nem igen változtak. Különösen a későbbi elhajózásra szóló üzlet akadozik, mert a brazil deviza magas árfolyama miatt az ottani árajánlatok nem konvenienek. *Hamburgban* Santos loko árúért regulartól extra primeig 6.50—11 márkát jegyeznek ½ kgként elvámolatlanul.

Kakaóban a megmagyarázhatatlan hausse állott be a héten. Csonagolt Korff-kakaóért ládaszámra 185—195 K-t kérnek és csak elvétve akadnak olyan eladók, akik több láda vételénél 165 K körül árákkal hajlandók voltak beérni. Dejonge (hollandi gyártmány) árjegyzése ládaszámra 175—185 K, míg amerikai kávéért eredeti hordókban 135—145 K-t kérnek. A nyers kakaó árát a világpiacon az utóbbi napokban ismét fölemelték. Különösen Bahia superior emelkedik rohamosan, míg más fajták iránt csekélyebb az érdeklődés, Guayaquil pedig tökéletesen el van hanyagolva. A hamburgi Eugen Somlyó & Co. cég jelentése szerint ott jelenleg a jegyzések a következők: Accra fine 760, good 675, Thomé superior 875—900, fine 800, good 700, Bahia superior 950, fine 800, Kamerun fine 900, Trinidad plantation 950, Arriba summer 1100, epoca 975, Machala 900 márká 50 kgként elvámolatlanul.

Rizs árai változatlanul élénk kereslet mellett tovább emelkedtek. A hét elején történt ugyan még néhány eladás fényezetlen Burma-ból egész vagon-tételekben 36—36.50 K, fényezett Rangonból 38—39 K áron, de általában Burmaért már 38 K-n fölül árat, fényezetlen Rangonért 39—40 K-t, fényesért 42—43 K-t, fényezett Bellochért 48—50 K-t, Karolina-rizsért 52—55 K-t kérnek. *Hamburgban* a múlt héten és ezen a héten több hajórakomány érkezett ugyan és még folyton futnak be újabb hajók, amelyek kizárólag rizst hoznak, mégis a piac rendkívül szilárd, mert úgy szólván egész Európa ott igyekszik szükségletét fedezni. Burma II. loko árúért 7.25, Saigon I-ért 7, Burma A. I. törmelékért 5.25, A II-ért 5.10 márkát fizettek. Szép típusú blue rose ára 8.60—8.75 márká között ingadozik. Az indiai rizs várható hiánya miatt megdőltek az érdeklődés braziliai termékek iránt, amelyekből loko árúért 7 márkát értek el, mik későbbi elhajózásra 6.70 márká áron történtek kötések. Utón lévő, rövidesen beérkező Burma rizsért Londonban 23 shillinget, későbbi szállításra pedig 24 shillinget kérnek.

Tea árai ezen a héten még sokkal nagyobb arányokban emelkedtek, mint az előző hetekben. Elvétele még most is előfordul ugyan, hogy nagyvelű Souchong pekkot 5—10 láda és nagyobb tételek vételénél 135—140 K-ért lehet kapni, de a legtöbb importőr már 150—160 K-t kér, míg orange pekkó ára egészen nagy mennyiségek vételénél 200—220 K között ingadozik, de vannak olyanok is, akik 250 K-nál olcsóbban adni nem hajlandók. *Hamburgban* ismét a jobb fajták iránt mutatkozik élénkebb érdeklődés, míg olcsóbb minőségek kereslete megcsappant. A világpiacon azonban arra a hirre, hogy a ceyloni termés nagyon silány, az olcsóbb fajták kereslete erősen fellendült. *Hamburgban* jelenleg loko tételekért a következő áratok jegyzik: indiai és Ceylon pekkó 13—15.40, broken pekkó 7.90—9.60, Java orange pekkó 13—14.50, broken orange pekkó 8.35—10.50, pekkó Souchong 9.60—10.70, Ceylon orange pekkó 16, finom Darjeeling 16, finom kínai teák 12.80 márká és azon felül.

Füszéráraknak a budapesti piacon már megint nincsenek egységesen kialakult árai. Az importőrök arra törekszenek, hogy az eladási árakba a fölemelt vámtételeket és a forgalmi adót teljes mértékben beszámítsák és az árat a világpiaconak megfelelő színvonalra emeljék. Ennek a törekvésnek gátat vet a vevők tartózkodása. A pénzüke és a korona zürichi árfolyamának nagyarányú ingadozása különösen a nagyobb vevőket arra készteti, hogy a vásárlásoktól tartózkodjanak. A helyzet ma körülbelül az, hogy az árakban alig van

külömbőség egészen nagy tételek vásárlásánál és kisebb mennyiségek vételénél. A megszorult eladók azonban még mindig kínálnak egyes cikkeket jóval az áron alul, amelyeket az elsőrendű importőrök és nagykereskedők igényelnek. Egész *fekete borsért*, a tétel nagyságára való tekintet nélkül, a legtöbbször 125—130 K-t kértek az utóbbi napokban, de még mindig fordultak elő jóval olcsóbb, 115 K-ig menő ajánlatok. A világpiacon ebben a cikkben az irányzat nyugodt. Londonban fekete Singapore-borsót 4½, Lampongot 5½, Tellicherryt 5½ pennyvel jegyeznek angol fontonként. *Fehér bors* a budapesti piacon majdnem abszolúte hiányzik. Elvétele felbukkanó, nem éppen jelentékeny tételekért 220—230 K-t is kérnek. Londonban a fehér Muntok-bors ára 9½ penny fontonként. *Fahéj* ára már 120—125 K körül jár, de ebből a cikkből is voltak még a hét közepe felé is 100—105 K-s ajánlatok. *Gyömbért* nagy tételekben 140—150 K-ért árusítanak, de a kereslethez képest a készletek elenyészően csekélyek. *Szegefűbors*, bár az érdeklődés iránta nem valami nagy, szintén követi az általánosan emelkedő irányzatot. Eredeti kollikban 80—85 K-ért, kimérve 85—95 K-ért árusítják. *Szegefűszeg* egész partikban 300—320 K, de nem ritka már a 360 K-s árigény sem. Londonban a zanzibari szegefűszegért 3½ penny jegyeznek fontonként. *Vanília* majdnem tökéletesen hiányzik a piacon, de a kereslet sem valami nagy és ennek tulajdonítható, hogy ennek a cikknek az ára egyelőre nem változott. Még a hét közepén is árusították Tahitit eredeti dobozokban 1600 K, Bourbon 1700 K körül. *Babérlevél* nagyban ára 45—50 K. Hollandi elsőrendű *köményért* már 52—55 K-t is kérnek, de még elvétve 48 K-s kínálat is fordult elő. A kínálatot messze meghaladja a kereslet *majorannában*, amelynek nagyban ára 190—220 K között ingadozik és csak kivételesen akadtak egyes tételek, amelyeket 180 K-ért meg lehetett kapni.

Tarhonya jó kereslet tárgya, de áru is elég van a piacon. Tojásos tarhonyáért 44—48 K-t kérnek nagyban.

Paprika irányzata továbbra is szilárd. A mai nagyban árai Szegeden a következők: édes nemes 180—185 K, félédes 155—160 K, elsőrendű rózsá 130—135 K, másodrendű 100—150 K, harmadrendű 70—75 K.

Vas és vasárk üzletmenetele az utolsó két héten észrevehetően megelégnült, de a forgalmazott áruk mennyisége mégsem valami nagy. Egyfelől azért nem mer senki nagyobb tételeket vásárolni, mert nem lehet tudni, hogy a jelenlegi árak meddig tartják magukat és nem ismétlődik-e meg a tavalyi eset, amikor az árak hirtelen hanyatlottak és a kurrens vasárkát is alig lehetett értékesíteni és a kereskedőket súlyos veszteség érte. Másfelől a mai árak mellett egy-egy aránylag kis árutételbe is nagy pénzüke fekszik bele, a pénzüke pedig egyre nyomasztóbbá válik és ez is sokakat óvatosságra készítet bevásárlásaiknál. Általában azonban a hangulat az üzletben határozottan barátságosabb, már csak azért is, mert a fogyasztók, — úgy az ipar, mint a mezőgazdaság, — rendszeresen vásárolnak és az a mindent megszűbbasztó tartózkodás, amely az üzletet megbénította, megszűnt. Az általános drágaság és a külföldi pénznemek árfolyamának emelkedése (különösen a cseh koronáé) miatt az árak emelkedő irányzatot követnek, amit erősen előmozdítt a forgalmi adó. A budapesti nagykereskedők raktáraiból való szállítás esetére az árat 1.50—5 K-val fölemelték és jelenleg a következő alapárak vannak érvényben: rudvas 16 K, drót 24.50 K, drótszög 26.50 K, abrónesvas 17.50 K, horganyozott vaslemez 41 K, 1 mm-nél vékonyabb finomlemez 25 K, 1.1—2 mm vastag 23 K, 2.1—2.49 mm vastag 20.50 K, 2.5—4.9 mm vastag durvalemez 19.50 K, 5 mm és annál vastagabb 19 K kgként. Ezeket az áron fölül külön fölszámítják a forgalmi adót. A forgalmi adó figyelembevételével érvényes gyári áratok majd a legközelebbi napokban fogják megállapítani.

Pocellánárak idénye most kezdődik, aminek azonban a budapesti helyi üzletben alig van nyoma, mert a fővárosi közönség nem vásárlóképes. Ellenben vidéken a detailüzletek menete meglehetősen jó és még egyre javul, aminek következtében a vidéki kereskedők is jobb vételkedvet tanúsítanak, mint a budapestiek. Áru különben elég van a piacon. A cseh gyárak árjegyzéseiket huzamosabb ideje nem változtatták ugyan, a budapesti nagykereskedők mégis májusban 2.80 szokol-árfolyam alapján megállapított áraikra 30% fölérlet léptettek élethe és mert a szokol árfolyama még tovább emelkedik, legközelebb újabb 20%-os áremelést szándékoznak életbeléptetni.

Lámpacsövek iránt az idényhez képest jó érdeklődés mutatkozik. A jelenlegi nagyban árai a következők: 3" 6 K, 5" 6.50 K, 8" 7.50 K, 11" 8.50 K darabonként.

Üvegárak kereslete gyöngye. Csonka-Magyarországban már teljes üzemmel dolgozik az ajkai és tokodi gyár, amelyek mindenfajta öblös üveget készítenek, míg a parádi csak közönséges minőséget állít elő. A hazai gyárak a szükségletnek jelentékeny részét tudják fedezni, a cseh gyárakkal szemben versenypépesek, árjegyzéseiket mégis a szokol árfolyamalakulásához simulatják hozzá, amit különben a cseh gyárak is megtesznek. Csak-hogy még a cseh gyárak a cseh korona drágulásával párhuzamosan, de korántsem olyan arányban, mérséklék árait, a magyar gyárak ugyanolyan mértékben emelik árait, ahogyan a szokol drágul. Csiszolt és fuvott üvegárura jelenleg a nagyban forgalomban 20% fölér van érvényben.

„ÁRKÓ” BUTORTISZTÍTÓ
 csak vízzel tisztítják: 6708
ÁRON és MOLNÁR
 Budapest, VIII., József-körút 9.

West-East
Szállítási és Áruforgalmi R.-T.
Budapest, V., Ujpesti-rakpart 1. (Rudolf-tér 6)
Telefon: 159-56.

Vállal nemzetközi szállításokat

Fiókok: Wien, Prag, Pozsony, Szeged, Lundenburg
Kirendeltségek: Kétegyháza, Bruck-Királyhida, Érsekújvár

Gyorsáru-gyűjtőforgalom
Cseh-szlovák, osztrák, román, jugoszláv viszonylatokban is.

Beraktározás saját tágas betonirozott raktárainkban
Beraktározott árukra előlegeket, továbbá áruhitelt nyújt legelőnyösebb feltételek mellett.

Műolajok, esszenciák és éterek kereslete javult, mert a földolgozó ipar, elsősorban a likőr- és cukorkagyárak hozzáálltak őszi szükségletük fedezéséhez. A szeszáruk emelkedő irányzata természetesen fokozza a vételkedvet. A jelenlegi jegyzések: ecetéter 300 K, ruméter 285 K, amylacetat 320 K, vajéter 850 K, allaschesszencia 360 K, barackesszencia 420 K, eszárkörtesszencia 320 K, curaçao triple sec 460 K, kömény 320 K, vanília 620 K, ananászéter 420, citrométer 380 K, málnaéter 450 K, narancséter 480 K, élvezeti porfestékek barna, sárga, vörös és zöld színben, minőség szerint 750-1000 K kg-ként.

Gyertya nagyon élénk kereslet tárgy. Miragyertyaért általában már 110-115 K-t kérnek ládákban és csak kivételesen akadnak az utóbbi napokban olyan eladók, akik 105-108 K-sárral beérték. Belföldi stearinkompozíció-gyertyák ára 75-80 K között ingadozik. Nagy cikké vált az olasz Splendore, amely meglehetősen silány minőségű parafingyertya és amelyet ládákban 70-75 K-ért árúsítanak, míg más fehér parafingyertyákért 60-70 K-t kérnek eredeti ládákban.

Keményítő fogyasztása erősen föllendült. Belföldi buza- és tengeri keményítő nagy tételekben 55-60 K-ért, másodrendű rizskeményítőt 75-80 K-ért, bevezetett elsőrendű márkákat, mint Chiozza, Hoffmann stb. 105-110 K-ért árúsítanak.

Szardínia irányzata szilárd. 200 grammos portugál áru 34-36 K, 180 grammos norvég 24-28 K.

A budapesti hatóság lizst és kenyér újabb ára. A főváros tanácsa értesíti a kereskedőket, hogy az általános forgalmi adó életbeléptetése folytán a hatósági jegyekre árusított lizst és kenyér eladási árát a következőképpen állapította meg: Finom tészalizst kilója 22 korona 20 fillér, főzilizst 15 korona 70 fillér, kenyérlizst 6 K 10 fillér. A hatósági kenyér kilója ugyancsak 6 K 10 fillér.

A külföldi gabonafőzsdéken ugyszólván kivétel nélkül állandóan szilárd irányzat uralkodik. Cseh-szlovákiaiában, ahol a buza 225 szokotban van maximuma, a szabad forgalomban 400 szokolt fizetnek buzáért. Jugoszláviából is áremelkedést jelentenek. Prompt buza 1100 jug. K, vámmal 1250 K, nuliás lizst 1650, vámmal 1850 jug. K. Jugoszláviából kivétel nincs, a malmok azonban a kormánytól engedélyt kértek buza behozatalára, hogy azt lizst alakjában szállíthassák ki. A nyugateurópai főzsdék és New-York is mindvégig szilárd.

3 óra szükséges lenolajkence szállítására hirdet pályázatot a Máv. Ajánlatok szept. 15-ig az igazgató-sághoz.

Az állami gyermekmenhelyek részére szükséges 30.000 pár cipő és 33.200 pár harisnya beszerzésének biztosítása céljából szept. 23-án a népjóléti minisztérium gyermekvédelmi főosztályában nyilvános versenytárgyalást tart. Felvilágosítások a gyermekvédelmi osztályban (L. Királyi Palota III. 38.).

Folyó évi aug. hó 1-én megjelent italmérségi jövedékről szóló új törvény értelmében sor-, bor- és szeszgyárak, kávé-, szeszgyárak és vendéglősök részére szükséges árjegyzékek vállalatunk nyomtatvány-osztályában szereshetők be. "Patria" Irodalmi váll. és nyomdai részv. társ. Bpest, IX., Utlat-ut 25. 6716

Németből magyarra fordító.

Jó stílusú, aki a közgazdasági irodalom terminus technikusait érti,

állandó állást (9-1/2) vagy egész napra, közgazdasági, komercióális vagy elméleti industriális ismeretekkel bírók előnyben részesülnek. Ajánlatok

Sonnenfeld Károly
Budapest, V., Ujpesti-rakpart 4. címszámánál.

Tőzsde.

Az értéktőzsdén a múlt heti szilárd irányzat hétfőn is folytatást nyert és mára, szerdára, valószínűsége haussé-mozgalomnak adott helyet. Az irányzat szilárdságának kiinduló pontja a bécsi korona-jegyzés zuhanásszerű hanyatlása, nemkülönben a magyar korona fokozatos árcsökkenése Zürichben. Az erőteljesebb haussé-mozgalom kitörését csak a jelentékeny pénzzúke okozta, melynek folytán a spekuláció képtelen volt angazsmánjait keltőkép kiterjeszteni. Amíg mindezek a korlát-értékek piacán bekövetkeztek, addig sajátosképen a kullsz e héten is üzletellen volt és arfolyamai, a korlát-értékekhez viszonyítva, szinte alig mutatnak nagyobb változást. A korlát-értékek piacán különösen a vas-, fa- és bányavállalatok értékeit keresték és ezek általában 50-200 K áremelkedést mutatnak az utolsó három napon, de 400-500 K áremelkedések sem ritkák. A múlt hét közepe óta előforduló zárójegyzések a következők:

	Aug. 31.	Szept. 1.	Szept. 2.	Szept. 5.	Szept. 6.	Szept. 7.
--	----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

	Aug. 31.	Szept. 1.	Szept. 2.	Szept. 5.	Szept. 6.	Szept. 7.
Ang.-magy. bank	745	720	730	725	710	735
Angol-osztrák	705	700	740	800	810	830
Általános tak.	—	—	800	815	830	800
Bélvárosi tak.	715	720	—	720	725	730
Bosnyák agrár	710	—	735	690	730	710
Első magy. bizt.	43400	43600	44000	44300	44300	44200
Fonciére	—	—	2350	2400	2750	3000
Forgalmi bank	410	400	400	410	410	—
Földhitelbank	2250	2225	2200	2200	2425	2800
Fővárosi tak.	—	—	2040	2075	—	—
Hazai bank	565	—	560	550	552	570
Hazai első tak.	19600	—	—	19500	—	19300
Hermes	—	—	—	380	370	—
Ingatlanbank	700	—	—	720	—	680
Iparbank	560	—	—	560	—	—
Jelzálogbank	254	255	253	253	—	—
Keresk. bank	—	6675	6675	6615	6645	—
Keresk. hitel	400	—	400	—	400	—
Központi tak.	—	1880	—	1890	1900	—
Leszámitóli	700	700	700	690	690	695
Lipótvárosi	260	240	260	260	—	285
Magyar-francia	—	—	—	2900	2000	2300
Magyar hitel	1535	1570	1560	1580	1580	1640
M.-olasz bank	—	—	—	300	300	305
Mercur	—	375	370	380	370	380
Nemzeti tak.	—	700	—	690	690	—
Osztrák hitel	600	—	600	—	565	—
Ostermelő	725	715	690	670	705	715
Pannonia	6000	5800	—	—	5400	5400
Városfejlesztő	680	700	690	—	700	670

Malmok:

Borsodi	3200	3075	3125	3150	3175	3240
Bpesti gözm.	5100	5050	4950	5000	5060	5200
Gizella	1625	1625	1625	1675	1675	1725
Hungária	2150	2100	2050	2050	2050	2075
Konkordia	2250	2200	—	2160	2125	2300
Viktória	8975	8900	—	8900	8900	—

Bányák és téglagyárak:

Aszfalt	—	1275	1150	—	1350	1350
Beocsini	5450	5300	—	5300	5625	5825
Cement	1400	—	1500	—	1525	1750
Északszén	2560	2500	2525	2550	2600	2650
István téglá	675	675	—	—	—	—
Kerámia	1400	1350	—	—	1400	—
Kohó	3950	3950	3975	4000	4090	4090
Kőbányai gőz.	—	2175	—	2200	—	2350
Magnezit	—	6800	6500	—	—	7100
M. ált. köszén	6350	6250	6160	6100	6325	6420
Salgótarjáni	4075	4125	4130	4300	4300	4360
Szászvári	2940	2970	2975	3125	3225	3220
Szentlőrinci	—	1350	1380	1300	1360	—
Ujlaki	2140	2200	2200	2200	2200	2350
Urikányi	4025	4250	4130	4150	4275	4550

Vasművek és gépgyárak:

Csáky	1000	1000	1010	1020	1085	1155
Fegyver	1775	1750	—	1730	1740	1750
Ganz-Danubius	23100	23400	23800	23800	24500	24500
Ganz vill.	4250	4100	4250	4200	4300	4400
Győrffy-Wolf	1525	—	—	—	1525	1550
Gazd. gépgyár	—	1800	1850	1850	1850	1850
Kaszab	1850	1850	1830	1860	1880	1885
Köburg	1130	1100	1120	1180	1180	1175
Láng	439	437	434	440	443	446
Lipták	2200	2200	2200	—	—	—
Magyar acél	1900	1900	2000	1950	1950	—
Magyar-belga	2115	2090	2080	2130	2095	2050
Rima	1000	1000	1025	1100	1170	1090
Roessemann	865	875	870	885	905	910
Schlick	—	—	—	—	900	—
Schuller	860	875	900	875	910	925
Teudloff	590	580	600	605	595	620
Wörner	—	—	—	—	—	—

Közlekedési vállalatok:

Adria	5450	5550	5650	5800	5900	6500
Államvasut	2225	2175	2160	2175	2150	2250
Atlantika	4400	4425	4425	4650	4925	5100
Bur	—	—	—	340	—	—
Béni vasut	1210	1190	1200	1170	1140	1150
Közuti	1000	975	970	980	975	950
Levante	6050	5350	5300	5650	5925	6100
Miskolci	—	725	—	750	—	2600
Tröszt	2400	2250	2300	2400	2500	1500
Vasutí forgalmi	1500	1475	1475	1500	1460	350

Faipari vállalatok:

Brassói cellulose	3065	2975	2975	3095	3025	3125
Egyesült fa	580	560	530	553	540	545
Erdő-és faipar	1300	1300	—	1270	1275	—
Faipari és ker.	500	480	500	505	490	—
Guttmann	2950	2950	3000	3100	—	3200
Hazai fatermelők	4200	4475	4525	4650	4650	4675
Órösbányai	650	610	625	660	—	690
Kronberger	880	880	875	875	880	900

	Aug. 31.	Szept. 1.	Szept. 2.	Szept. 5.	Szept. 6.	Szept. 7.
Lloyd	1600	1400	1500	1575	1650	—
Magy. ált. faterm.	1420	1350	1360	1375	1425	1475
Maiomsoky	600	610	610	625	630	650
Mercur fa	—	—	—	—	—	500
Nasici	11250	11250	11150	11450	11850	12600
Nemzeti fa	1500	1650	1600	—	1650	1700
Neusch.-Licht.	855	850	852	870	890	920
Országos fa	1045	1040	1025	1055	1075	1130
Magyar Lloyd	—	—	—	—	—	1650
Rézbányai	2600	2550	2600	2575	2575	2550
Szlovania	1190	1160	1180	1180	1225	1280
Viktória butor	700	670	655	675	670	690
Zabolai fa	1975	1950	1950	1975	2000	2050
Zenta-roskányi	2200	—	—	—	—	—

Vegyipari vállalatok:

Chinoin	1400	1340	—	1390	1380	1425
Danica	2050	2025	2025	2175	2075	2400
Flóra	2470	2325	2500	—	2400	2625
Gummi	3175	3125	3075	2425+	2600*	2740
Hung. műtrágya	—	3790	—	3950	3975	4050
Klotild	2030	2050	2050	2025	2025	2050
Marosv. petr.	—	—	—	2075	1900	2000
Olaj	2675	2700	—	—	2775	2800
Spódium	2250	2225	2275	2275	2390	2480
Szika	3250	—	3250	3150	3200	3250
Török	410	425	—	—	—	415

Külföldiek:

Athenaeum	2375	—	—	2300	2200	2150
Alt. légszesz	—	—	—	—	—	3075
Auer	—	2175	2100	2375	2200	2350
Baróti	1135	1130	1120	1120	1150	1200
Bárdi	450	—	—	440	—	—
Bóni	—	—	—	—	2150	—
Cukoripar	8650	8700	8700	8400	8800	—
Égisz	620	670	720	790	710	710
Felten	4800	—	4725	4800	4900	5100
Goldberger	1450	1325	1380	1425	1425	1350
Gschwindt	—	9600	9400	—	—	9300
Győri textil	1675	—	—	1750	1725	1950
Hátenyészítő	4300	4200	4200	4250	4350	4450
Izzó	3425	3580	3580	3700	3725	3800
Karton	—	1400	—	1600	1625	—
Király sör	2000	—	—	—	—	—
Légszesz	—	—	—	2700	2000	—
M. fém és lámpa	2040	2000	2000	2075	2120	2200
Ocean konzerv	1625	—	1625	—	—	1625
Papir	2450	2445	2425	2475	2725	2750
Pallas	2100	—	1800	2300	2000	—
Phöbus	640	625	630	630	660	665
Polgári sör	—	—	—	—	7100	6800
Révai	720	710	710	—	740	750
Részvénysör	18000	20000	—	—	—	—
Schwartz	—	—	—	—	680	720
Stummer	7400	—	7300	—	—	—
Telefon	3200	3050	3225	3425	3575	3575
Temesvári szesz	2875	—	—	—	—	—
Vasmegeyi vill.	1000	—	—	—	—	1050

* Szérvény nélkül.
+ Elővételi jog nélkül.

A valutapiac irányzata a csökkenő zürichi korona-jegyzéshez és a bécsi szinte örületes deviza-haussehoz képest igen szilárd, a bécsi koronát kivéve, mely a bécsi deviza-hausse nyomán egészen 31¼-ig hanyatlott, ma azonban már javulás állott be és a bécsi kifizetés egész 34¼-ig ment fel, de utóbb realizálásokra 33¼-re ment vissza. A budapesti valutapiacra a bécsi spekuláció is megjelent jelentékeny valuta-vásárlásaival és ez nagyban hozzájárult ahhoz, hogy ugyszólván valamennyi külföldi kifizetési eszköz a múlt hét szerdáj

Allampapírokban előfordult kötések: 4%-os koronajáradék 110 (nosztrifikált 90), 5½%-os hadikölcsön 36, nosztrifikált 37-38, 6%-os hadikölcsön 36, nosztrifikált 38.

Elővételi jogokban kötött: Gummi 730-750 K.

A tőzsdén nem jegyzett papírok piaca e héten különösen élénk volt. Ma először kötöttek *Nemzeti hitelintézet*-részvényt 175-180 K-val. Keresték a Krausz szeszt 1900-1950, Villányi pezsgőt (tökeemelési hírekre) 3400-3450 K-val. Kötötték továbbá: Foresta 1475-1500, Fővárosi sör 1900-2000, Pannonia sör 1850, Egyesült szesz 1550-1600, Nagybacsereki olaj 1000, Fabank 250-275, Just-izzó (tökeemelési hírekre) 370-380, Magyar-cseh iparbank 330, Continental-film 450.

A legmagasabb deviza-kurzusok Bécsben. A bécsi tőzsdén a deviza-árfolyamok ma érték a legmagasabb nívót. A külföldi hitelakció teljes kudarcra folytat a spekuláció és a közönség egyaránt menekül az osztrák koronától és mindenféle külföldi valutát szívesen vásárol, hogy abba fektesse tőkét. Különösen magyar korona, dollár, svájci és francia frank és hollandi forint érték el csimborasszó-árfolyamokat.

Vegyes hírek.

A kaposvári kereskedelmi és iparkamara Pécs város és környékének az anyaországba való visszajutása folytán, területének nagy részét elvesztette, mert azok visszajutottak a pécsi kereskedelmi és iparkamara hatásköre alá. A kaposvári kamara ennek folytán *legközelebb föl fog oszlani.*

„Egy elátkozott, elvetemült kéz.” Az oláh megszállás alatt levő Nagyenyeden székelő Nagyenyedi kiegészítő takarékpénztárról gyászjelentést tettünk, melyben az igazgatóság, felügyelőbizottság és tisztikar mély megdöbbenéssel jelenti érdemekben gazdag, köztiszteltben álló, munkás igazgatósági tagjának, *Winkler János* aug. 29-én egy elátkozott, elvetemült kéz okozta hirtelen halálát.

A vidék és a vasipari kiállítás A földművelésügyi miniszter a mezőgazdák ügyét hivatalosan is ráterelte az „Országos vas- és gépipari kiállítás”-ra. Most, hogy a gazdák az aratási munkálatokat befejezték, napról-napra nagyobb tömegben látogatják a kiállítást. Csoporthoz kirándulást rendeztek a paksi, dunaföldvári és a székesfehérvári gazdák, akik jelentékeny bevásárlást eszközöltek. Ugyanígy érdeklődés mutatkozik a vidéki kisiparosok részéről is.

A Rimamurányi vasmű rt. igazgatósága *Mátyas Jenőt*, a Gyáriparosok orsz. szövetsége titkárát, ügyvezető igazgatóvá nevezte ki.

A Wörner J. és társa gépgyár *rt. Kalmár Mihály* igazgatót a vállalat vezérigazgatójává nevezte ki.

Közgyűlési naptár

(A zárójelben lévő dátum a részvények letételének határideje. Rk. rendkívüli közgyűlést, ae. alaptőke-emelést, felsz. felszámolást jelent.)

Szept. 12. Magyar olaj- és vegyipar rt. (Koronaherceg-u. 5.) d. e. 9 ó. (szept. 7. rk.). — Magyar aeroforgalmi rt., d. u. 5 ó. (szept. 11. rk.).

Szept. 13. Turul mézárstermékek rt. (V., Lipót-körút 5.) d. u. 5 ó. (szept. 10.).

Szept. 15. Magyar közgyógyár rt., (V., Vilmos császár-ut 32.) d. e. 12 ó. (szept. 13.). — Ált. faipari és fakeres. rt., (Füred-utca 3.) (szept. 7.). — Nemzetközi kereskedelmi rt., (IV., Egyetem-u. 3.) d. e. 11 ó.

A Zsambéki Takarékpénztár Részv.-Társ. mérlegképes

könyvelőt keres.

Az állás mielőbb elfoglalandó. Kellően felszerelt kérvények, fizetési igények megjelölésével, az igazgatóság-hoz intézendők. 6715

Szakirodalmi vállalat-hoz ügyes, írói és szülői lakó **gyakornok**

azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatok „Compass” jellege alatt a kiadóba.

A Mátészalkai Takarékpénztár Részvénnytársaság, Mátészalka igazgatósága pályázatot hirdet

segédkönyvelői állásra.

Pályázóktól megkívánatik a termény- és áruüzletben, gyors- és gépirásban való jártasság, továbbá német nyelv bírása szóban és írásban. Bizonyítványmásokkal és a fizetési igények megjelölésével ellátott ajánlatok szeptember 15-ig intézendők az igazgatóság-hoz. Mátészalka, 1921. augusztus hó 30. 6745

Mérlegképes könyvelőt lehetőséggel német nyelvismerettel keresek azonnali belépésre. Terményszakmabéliek előnyben. Ajánlatokat fizetési igényekkel, referenciákkal kér

Károlyi József terménykereskedő, Szentés. 6743

GABOR

Humáninternátus

elemi és középszintű tanulóknak

6735 Budapest, VI., Munkácsy-u. 21.

Prospektus.

Telefon: 90-00

Írógépek nagy választékban kaphatók Eckstein Gyula írógép- és írodabutor üzletében, Budapest, IV., Párisi-utca 1. I. em.

KABATA CSOKOLÁDÉ

valódi és finom 401

Új cégek:

Budapesten.

Arányi Géza bankbizományos, V., Erzsébet-tér 2.
Bernacsek Tivadar lókereskedő, IX., Gát-utca 12.
Geisinger Károly fűszer, I., Fehérvári-ut 58.
Gerber Andor bankbizományos, IV., Mölnár-utca 10.
Hasko Herma bor, VI., Aréna-ut 126.
Haut Ig. veje Dinzl Rób. rt., vas és gép V., Bálvány-utca 3.

Ignis gépipari rt. VI., Teréz-körút 46.
Kalász hitel-, áru- és mezőgazdasági szövetkezet.
Kelenföldi ruhagyár rt. I., Lenkey-ut 117.
Lőwy H. fia és László Marcell, vaskereskedelmi rt. V., Révai-utca 20.

Lamina lemezárú üzem, Beicsér és társa, X., Simor-utca 1.

Magnetó separator rt.
Magyar baromfi kereskedelmi rt., VII., Kertész-u. 38.
Petten Jauernik és társa, asztalosok, IX., Páva-u. 31.
Péceli gőztéglagyár rt., IV., Irányi-utca 25.
Rabinek Bernát kötött-szövőrt, VI., Király-utca 34.
Renner és Fischmann, kötött és rövidárú, V., Vilmos császár-ut 10.

Vidéken

Budafok. Bortermelői pincegazdasági rt. — Promontori ecet-, borecet- és konzervgyár rt.

Cece. Horváth József, sör.
Fehérgyarmat. Ziehermann Sándor, vegyes.
Gyöngyös. Braun Dávid, bor.

Jászberény. Tuzifa, szén és kereskedelmi rt.

Kalocsa. Keresztényi Márton, bor és szesz. — Szántó Lajos vegyes, uri és női divat. — Szekendy Kaposvár. Gyöngyösvény és vegyipari rt. — Laufer Antal, bor. — Ungár Izidor, fűszer.

Szerkesztői üzenetek.

Csak előfizetőink kérdéseire adunk ebben a rovatban választ. Névtelen levelekre nem felelünk. Levelet csak kivételesen, sürgős esetekben írunk.

B. J. Tiszalök. 1. Ha ott nincs külön tüzelők árusításával foglalkozó szaküzlet, nem lehet kifogásolni, ha a szatócs vagy vegyeskereskedő tüzfűt, esetleg szén is kicsinyben árusít. — 2. Vasművek Magyarországon: Rimamurány-salgótarjáni vasmű rt., Budapest (V., Nádor-utca 36.); Weiss Manfréd rt., Csepel; m. kir. vas- és acélgégyár, Diósgyőr; dr. Lipták és társa építési és vasipari rt., Pestszentlőrinc.

W. M. Kisújszállás. A trianoni békeszerződés értelmében igyekeznie kell francia hitelezőjével kiegyezni, különben a tartozást egész összegében frankokban kell megfizetnie. Az, hogy honnan történt a szállítás, a dolgot nem változtat. Forduljon a következő címre: M. B. de Tascher, directeur et délégué à Budapest de l'Office des Biens et Intérêts Privés, Budapest, V., Géza-utca.

F. S. Nyiregyháza. Az összes magyar gyufagyárak kartelban vannak. Eladási irodájuk a Gyufaárusító rt. (Budapest, VI., Andrassy-ut 102.). Forduljon oda.

H. L., Pápa. 1. A kérdéses kimutatásokra a főemelt bortermelési adó alapján való utánfizetések céljából van szükség. — 2. Főfogásunk szerint a kereskedőnek az általa forgalomba hozott liszt után az 1½% forgalmi adót meg kell fizetnie.

Dombrádi népbank. A kért címek nem állnak rendelkezésünkre.

K. M. Felsőszelény. Borókamagot Budapestén a Hazai likőr-, rum- és szeszárugyár rt. (VI., Forgách-u. 9/b.), „Herbaria” gyógynövény kivitel és behozatal Goldschmied A. és társa (VI., Király-u. 8.), Neruda Nándor (IV., Kossuth Lajos-u. 10.) vásárolnak.

ECETSÁV

80 fokos, vegytiszta, étkezési célra alkalmas, 25 kg-os kölkorsókban, vesszőfontban, 30, 50, 60 kg-os üveggallonokban, franco vasutára szállítva vagy Budapestben házhoz szállítva adóval együtt kg.-ként 100.- korona, azonnal kapható.

Magyar Kiviteli és Behozatali R.-T. Budapest, V., Béta-utca 4. 6749 Telefon: 37-63.

Ambrózia mustár

a legjobb. Gyártja: Ocean Konzervgyár Részv.-Társ. Budapest, VI., Vágány-utca 12. 364

Saját gyártmányu, kiváló finom olajfésztékeket, továbbá fűtő- és vegyfestékeket, lakkokat, eceteket és tintákat, valamint kétféle ajánl legolcsóbban LÁSZLÓ IGNÁCZ Budapest, VIII., Mária-utca 1. szám. Telefon: József 28-32. 268

Bármely anyag SZÁRÍTÁSÁT ÖRLÉSÉT

és bérben vagy közös regiben vállalja Cselein és Száritó Művek. Budapest, VIII., Sárkány-utca 11. Telefon: „József” 44-43. 370

ELSŐ MAGYAR ACÉLARU- ÉS SZERSZAMGYÁR

BARTUSEK KÁROLY

BUDAPEST, V. BERZENCZEY-UTCA 30. SZÁM.

GYART: faipari szerszámokat, gyaluképeket, furókat, marókat, kerétfűrészeket, körfűrészeket, faipari biztonsági gyalugépek-tengelyeket. Fémipari szerszámokat, lemezöllőképeket, körképeket, késeket az összes ipari célokra, fém-, fa-, papírdobány- és husipar részére. 355

Telefon: 17-43.

Alapítva 1859.

GELLERT SZALLO

PARKTERRASZAN

DUNAI TERRASZAN

FRENREISZ ISTVÁN

Fedett helyiségek. Készít és ártóran

Anilin ruhafesték Füstölő kénsvav

ADLER (Baum és Habwoli) kg. 300- K-ért (oleum) kg. 23- K-ért kapható

gyógyszerésznél, Budapest, V., Lipót-körút 15. sz. I. em. l. 6675 Telefon: 135-34.

Hullámpapír

Ertesítem tisztelt vevőimet, hogy

BÁLINT IZIDOR, VII., Rottenbiller-utca 30. szám. 382

Telefon: „József” 38-54.

Tűzfavágó-berendezéseket

benzin-, szivógáz vagy elektromos üzemre, egy vagy kétkarú faaprítóballával, gyűrűskesztű körfűrészsasztállal, a legmodernebb kivitelben, felvonókkal és transzmissziókkal, raktárról azonnal szállít

Fehér Miklós gépgyár részv.-társ.

Budapest, V., Váci-ut 80. 403 Kérjen árajánlatot!

Olcsó külföldi gyufa zseb- svéd, prima áru szá-

zanként K 80.- adózva

Fenyő Testvérek Szeged. 6744

HAEMA IPARI ÉS KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, VIII., Főherceg Sándor-tér 4.

Telefon: József 1-23. Táviratok: Haema, Budapest.

Háztartási cikkek, gazdasági felszerelések, szerszámok, oszillókorongok és mindenféle egyéb vas- és fémárak. 414

BRESZLER és FRIEDMAN

nemzetközi szállítók

Budapest, V., Sas-utca 25.

(Arany János-utca sarok) Telefon: 85-87.

Wien, I., Rudolfsplatz 3. Tel.: 3841-8.

Közvetlen express gyűjtőforgalom Wien-Budapest.

FALZÖLDET,

borvöröset és az összes földfestékeket

előnyösen szállít nagykereskedőknek

Vágó és Rosenberg földfestékgyára, Budapest-Soroksár. 384

Iroda: Bpest, IV., Kaas Ivor-u. 9. I. l. Telefon: J. 111-23.

LÁNCOK

mezőgazdasági és ipari célokra kézikovácsolásu és villanyhegesztésu kivitelben, kalibrálva is, kívánatra terhelési próbabizonylattal.

SZÁSZ OSZKÁR vasipari és vaskereskedelmi R.-T.-nél, Gyár: Budapest, VI., Petneházy-utca 74. Telefon: 71-61. Iroda: V., Vilmos császár-ut 24. Telefon: 97-27 vagy 27-90. 388

Vörösréz mosóüstök

és pálinkafőző-üstök. Mátó András rézműrúgyár, Újpest, Károlyi-utca 11/a. 387

Kereskedőknek szállítók: Tej-oltót, komlóvirágot, élesztőt, patkány- és tyukszemirtőt.

Ifj. Kovács József, Orosháza. 6748

Szobasöprüket

olcsón szállít Ifj. Kovács József, Orosháza. 6747

Viktória" kötő- és szövőgyár r.t.

Budapest, V., Véső-u. 8. Gyártja a legfinomabb fűtő-árakat. Telefon 146-42. 405